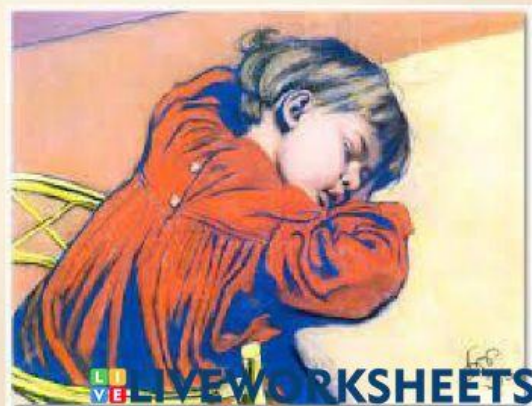

Lekcja 54

Temat: Afirmacja i radość życia –
Leopold Staff „Dzieciństwo”.

rebus

maleństwo

m=d a=z l=i +c +i

Poprz.

Nast.

DZIECIŃSTWO

► LEOPOLD STAFF „DZIECIŃSTWO”

Poezja starych studni, zepsutych zegarów,
Strychu i niemych skrzypiec pękniętych bez grajka,
Zżółkła księga, gdzie uschła niezapominajka
Drzemie - były dzieciństwu memu lasem czarów...

Zbierałem zardzewiałe, stare klucze... Bajka
Szeptęła mi, że klucz jest dziwnym darem darów,
Ze otworzy mi zamki skryte w tajny parów,
Gdzie wejdę - blady książkę z obrazu Van Dycka.

Motyłem potem zbierał, magicznej latarki
Cuda wywoływałem na ściennej tapecie
I gromadziłem długi czas pocztowe marki...

Bo było to jak podróż szalona po świecie,
Pełne przygód odjazdy w wszystkie świata części...
Sen słodki, nedorzeczny, jak szczęście... jak
szczęście...

- Wyjaśnij, kim jest postać mówiąca w wierszu. Jaki to rodzaj liryki?

	odpowiedź	Cytat z wiersza potwierdzający odpowiedź
wiek		
płeć		
Rodzaj liryki:		

- Z tego wiersza dowiadujemy się o podmiocie lirycznym, że _____
- Jakie są wspomnienia osoby mówiącej w wierszu?
 - ☐ Smutne
 - ☐ piękne, ciepłe jak szczęśliwy słodki sen
 - ☐ Pełen goryczy i łez
- Na podstawie układu rymów (_____) oraz ilości wersów (_____) określ gatunek tego utworu _____.
- Występują tu rymy: a) męskie b) żeńskie

Kontekst kulturowy

Anton van Dyck to malarz tworzący w pierwszej połowie XVII wieku. Artysta nie był taki – wysoko cenili go moiżni z najznakomitszych rodów, a nawet książęta i królowie (był pierwszym nadwornym malarzem króla angielskiego – Karola I). Obejrzyj jedną z „błdych twarzy” – portret księcia autorstwa van Dycka.

Jakie wrażenie to płótno mogło zrobić na małym dziecku z wiersza?

Wypisz określenia, które budują nastrój wiersza:

- *
- *
- *
- *
- *
- *

Reminiscencja – wspomnienie rzeczy, spraw minionych i refleksje z nimi związane.

***PRZERZUTNIA *PORÓWNANIE *PERSONIFIKACJA *EPITET *METAFORA**

„Bo było to jak podróż szalona po świecie”

„Zżółkła księga, gdzie uschła niezapominajka / Drzemie”

„Bajka szeptała mi”

„Poezja starych studni, zepsutych zegarów”

„zardzewiałe stare klucze”

► NOTATKA:

- W wierszu Leopolda Staffa pt. „Dzieciństwo” osoba mówiąca przypomina sobie, co robiła, gdy była **dzieckiem/dorosłym**. Zbierała stare klucze, ponieważ w bajkach często pozwalały na wejście do tajemniczej **krainy/studni**. To właśnie fantazja i **naiwność/dojrzałość** pozwalają na gromadzenie wspomnień. **Poeta/autor** nawiązuje do twórczości Antona van Dycka, XVII-wiecznego flamandzkiego **rzeźbiarza/malarza**. Być może reprodukcje dzieł van Dycka znajdowały się w **domu/strychu** podmiotu lirycznego, dlatego kojarzy je z dzieciństwem. Wszystkie te chwile przypominają podmiotowi lirycznemu szaloną podróż po świecie. Była bardziej ekscytująca od wojaży, odbywanych w dorosłym życiu, ponieważ wtedy widział wszystko po raz **drugi/pierwszy**. Każdy dzień stawał się nową przygodą, ponieważ dawał okazję do wielu odkryć. Minęło już wiele lat, dlatego dzieciństwo wydaje się nierealne, kojarzy się ze **snem/realnością**. Osoba mówiąca podkreśla, jak **nieszczęśliwe/szczęśliwe** były pierwsze lata jej życia. Opo- wiada o nich w **radosny/nostalgiczny**, pełen tęsknoty sposób, chociaż wie, że ten etap życia dawno się **rozpoczął/skończył** i nie można do niego powrócić, inaczej niż we wspomnieniach.